

ŠPARTA IN ATENE

Učno gradivo za 7.a razred zgodovine OŠ Simona Gregorčiča Kobarid

- Pouk na daljavo -

Učenke in učenci, pozdravljeni!

Dva tedna poučevanja na daljavo sta za nami. Upam, da zmorete opraviti vse, kar vam nalagamo in da prejšnja naloga ni bila preobširna.

Ponovno bo potrebno kaj prebrati in si zapisati v zvezek. Tudi tokrat gremo počasi korak za korakom.

Potrebovali boste zvezek in učbenik na strani 44 do 46.

V zvezek napišete vse, kar je na prosojnicah napisano z rdečo ali z modro. Za začetek lahko prepisujete naslov na prvi prosojnici.

Cilji: - spoznali bomo, kakšne država je bila Šparta (1 ura)

- kako je delovala Atenska demokracija (2 uri)

Ponovitev snovi (ustno)

Grki niso poznali enotne države, ampak so živeli v številnih majhnih mestnih državah, imenovanih _____. K državi je spadalo mesto in okoliške kmetijske površine.

Vsaka država je bila samostojna in je imelo svojo ureditev. Lahko ji je vladal kralj - _____, plemstvo - _____, bogati trgovci - _____ ali ljudstvo - _____.

Javno življenje je potekalo na trgu, ki so mu rekli _____. Vsako mesto je imelo utrdbo, ki so ji rekli _____.

1. Šparta (prepiši in dopolni – uč. str 44)

Šparta je bila po površini največja polis. Mesto so ustanovili _____ na polotoku _____.

Špartanci so bili predvsem vojaki. Medtem, ko so imele Atene močno mornarico, je imela Šparta najmočnejšo _____ vojsko.

Špartanska družba

(Družbenemu sloju dodaj ustrezen opis)

SPARTIATI

Svobodni kmetje, obrtniki in trgovci. Plačujejo davke, političnih pravic nimajo.

PERIOIKI

Potomci prvotnih naseljencev. Bilo jih je veliko. Bili so sužnji brez vseh pravic. Delali so na poljih, rudnikih in skrbeli za hiše bogatih.

HELOTI

Plemiči, potomci dorskih priseljencev. Zaslužnili so prvotno prebivalstvo. V lasti so imeli vso zemljo. Vodili so državo. Njihova glavna naloga je bilo bojevanje.

Politična ureditev

1. Vojski poveljujeta dva kralja. Njuna naloga je obramba in osvajanje novih ozemelj.

2. Svet starcev - GERUZIJA: pripravljajo zakone in odločajo o civilnih zadevah države. Člani so starejši moški iz uglednih družin.

3. Vojaški svet: vsi odrasli moški spartiati. Izbirajo člane sveta starcev. Podrejeni so kraljema.

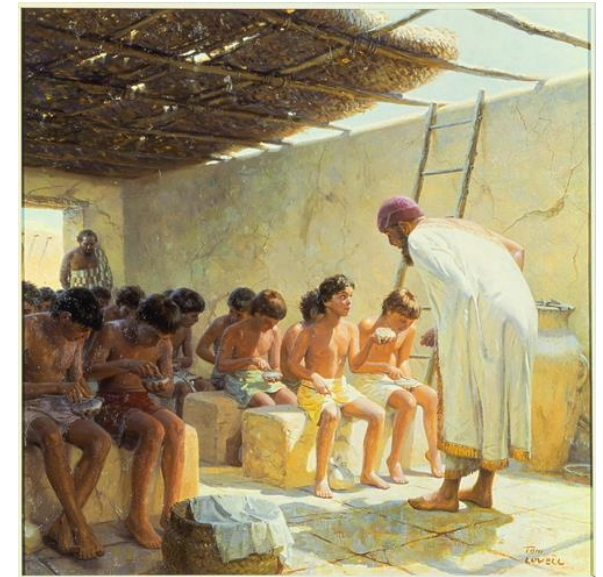
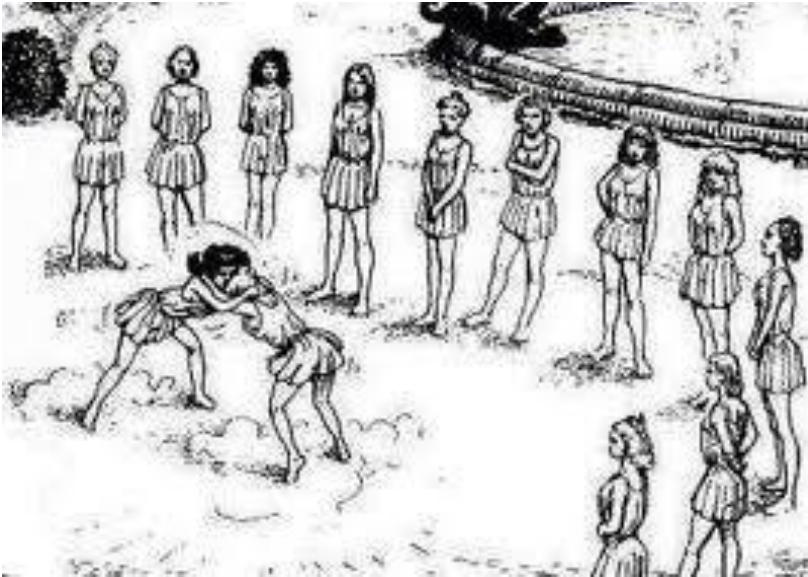
Vzgoja otrok (preberi)

"Tako, ko so dečki napolnili 7 let, so jih razvrstili v določene skupine. Za vse sta veljala enak red in disciplina. Skupaj so vadili in se igrali. Tisti, ki je izkazal največji pogum in sposobnosti za vodenje, je bil določen za voditelja... Namen šolanja je bil biti telesno pripravljen in poslušen... Učili so se le malo branja in pisanja... poglobitni namen je bil, da jih naučijo prenašati bolečino in zmagovati v bojih..." (Plutarh, Likurgovo življenje, I. st.n.št., v Razpotnik, Snoj, 2008)

Dečke od 7. leta dalje niso vzgajali doma, ampak v vojaških šolah do 20. leta. Navajali so jih živeti skromno, poslušno in prenašati velike napore. Posebno cenjene so bile iznajdljivost, izkušnje in spoštovanje do starejših. Pravega družinskega življenja do zrelih let niso poznali. Niso bili dolgobesedni in dobri govorniki, saj je vojska zahtevala kratka, jasna in jedrnata sporočila.

Špartanci so bili zelo disciplinirani in so vedno poslušali vojskovodjo. Učili so jih boja za Sparto in ne za lastno preživetje. Niso se bali smrti, bali so se le sramu v porazu. Dejali so: "Vojak se naj iz vojne vrne s ščitom v rokah, ali pa mrtev na njem."

1. S pomočjo besedila na prejšnji strani, fotografij in učbenika opiši, kako so v Sparti vzgajali otroke.
2. Zakaj so jih tako vzgajali?
3. V čem se današnja vzgoja razlikuje od takratne?

Odgovore fotografiraj in mi pošlji fotografijo na mail: simon.skocir@os-kobarid.si
do naslednjega ponedeljka. Najlepša hvala.

2. Atene

Lega: polotok _____

Ustanovitelji: Jonci

Politična ureditev (antična demokracija):

RAZLAGA: Atenam so najprej vladali bogati plemiči. Mnogi kmetje so bili zadolženi. Ker niso mogli vračati dolgov, so postali sužnji.

Ko je bila kriza v državi zelo huda, so modri vladarji uveljavljali reforme (novosti, spremembe), ki so bile v korist revnim prebivalcem. Ti politiki so bili: Solon, Klejsten in Perikles.

Postopoma se je do 6. stoletja uveljavil tip vladanja, ki je bil v tedanjem svetu velika izjema.

V vodenju mesta so lahko sodelovali vsi državljani. No, ne čisto vsi...

Pojdimo po vrsti...

Politični organi

Svet petstotih: pripravljajo zakone, predlagajo spremembe, usmeritve... V svetu 500-ih lahko sodelujejo vsi svobodni moški državljani Aten. Članstvo v svetu 500-ih podeljujejo z žrebom.

Ljudska skupščina: sestavljena iz vseh polnoletnih svobodnih moških v Atenah. Vsak lahko predlaga zakon. Vsak teden se zberejo na trgu, kjer razpravljajo in glasujejo, tako kot danes v parlamentu.

Črepinjska sodba:

V zvezek napiši povzetek prebranega:

Črepinjska sodba je glasovanje državljanov v stari Grčiji na lončenih črepinjah.

ὄστρακον (óstrakon) = črepinja (ali lončena tablica), na katero so napisali ime tistega, ki so ga želeli izgnati

Če je kdo s svojim političnim častihlepjem zbudil večjo pozornost, je bil lahko s črepinjsko sodbo (imena so vrezovali v lončene črepinje) za deset let izgnan iz Aten. Njegovo premoženje je v tem času ostalo nedotaknjeno. Da bi uresničili načelo, da ima vsak enake možnosti za opravljanje državnih funkcij – so od leta 487/476 pr. n. št. vse državne funkcije (razen vojskovodij) določali z žrebanjem in ne več z volitvami.

Črepinjsko sodbo je uvedel Klejsten.

Odgovori na vprašanja:

1. Kdo v Atenah ni imel političnih pravic?
 2. Katera je bila edina politična funkcija, ki ni bila podeljena z žrebom?
 3. Navedi eno dobro in eno slabo stran, če delimo politične naloge z žrebom!
 4. Zakaj velja Perikles za največjega atenskega politika?
-
1. Zahtevno vprašanje (po želji): Kako bi se glasil slovenski prevod besede „demokracija“?